

Nu er det mændenes tur!

Et dansk PhD-projekt skal undersøge sædkvalitet hos mænd med inflammatorisk tarmsygd

Af Anne Grosen, Christian Lodberg Hvas, Lisbet Ambrosius Christensen, Jens Kelsen
Medicinsk Hepato-gastroenterologisk Afdeling V, Aarhus Universitetshospital og Medicinsk Afdeling, Randers Regionshospital

Inflammatorisk tarmsygd (IBD) rammer især yngre voksne, og mange vil have et ønske om at få børn efter diagnosen er stillet. Hidtil har forskningen fokuseret meget på kvinder og samspillet mellem graviditet, amning og IBD. Et nyt PhD-projekt på Medicinsk Afdeling V i Aarhus sætter fokus på mandlige IBD-patienters frugtbarhed. Colitis-Crohn Foreningen støtter projektet økonomisk med 50.000 kr.

Patienter, pårørende og behandlere efterspørger mere viden om sygdommens og behandlingens betydning for mandlige patienters evne til at blive fædre. Vi ved dog meget lidt om frugtbarhed hos mænd med IBD. Tidligere forskning har vist, at især patienter med Crohns sygdom får færre børn efter diagnosen er stillet end man ville forvente. Det er dog uvist, om dette er selvvægt eller et udtryk for nedsat frugtbarhed.

Perioder med betændelse i tarmen kan give almen sygdomsfølelse og påvirkning af hele kroppen. Man kan forestille sig, at dette også rammer sædproduktionen og i en periode fører til en forringelse af sædkvaliteten. Det er også tænkeligt, at den medicinske behandling påvirker sædkvaliteten. Man ved, at Salazopyrin® nedsætter sædkvaliteten, og dette stof anvendes i dag sjældent ved IBD. Imurel® ser ikke ud til påvirke evnen til at få børn. De nyere biologiske stoffer, Remicade og Humira, er ikke undersøgt i større skala.

Anne Grosen, som er læge og PhD-studerende på Medicinsk Afdeling V i Aarhus, har sammen med kollegaer på Gastroenterologisk klinik i Randers sat sig for at undersøge sædkvaliteten hos mænd med IBD. PhD-projektet forløber over tre år. Forskerne samarbejder med Reproduktionsmedicinsk Center i Malmø, hvor man laver specialiserede undersøgelser på sædceller i udredningen af ufrivillig barnløshed. De mere almindelige sædundersøgelser foretages i Aarhus på Cryos International – Denmark ApS. Cryos er verdens største sædbank.

I projektet undersøges det både, om sædkvaliteten påvirkes under perioder med betændelse i tarmen, og om medicinen kan have nogen indvirkning. Deltagerne afleverer sædprøver og får taget blodprøver ved flere lejligheder. Sædkvaliteten vurderes blandt andet på sædcellernes udseende, evne til at bevæge sig og arvematerialet i cellerne.

Projektet vil forhåbentlig give en større forståelse for samspillet mellem frugtbarhed og IBD hos mandlige patienter, og belyse om den medicinske behandling kan have en indvirkning på sædkvaliteten. Det vil medvirke til, at mandlige patienter i fremtiden kan rådgives på lige så godt grundlag som kvindelige, når samtalen falder på børn og frugtbarhed.

Anne Grosen
